

MEŽZINĀTNE

Vispārējā informācija par programmu

Latvijas Republikas izglītības klasifikācijas kods: 51623
Akreditēta līdz 2022. gada 30. jūnijam
Doktora studiju programmas direktors: Āris Jansons, viesdocents, Dr.silv.
Adrese: Jelgava, Akadēmijas iela 11, LV-3001
Kontaktinformācija: e-pasts: aris.jansons@llu.lv; aris.jansons@silava.lv, tālr. 29109529
Studiju ilgums: pilna laika – 3 gadi, nepilna laika – 4 gadi
Iegūstamais grāds: zinātnes doktors (Ph.D.) lauksaimniecības un zivsaimniecības zinātnēs, mežzinātnē
Uzņemšanas prasības: Tiesības piedalīties konkursā uz doktora studijām *Mežzinātnes* nozarē ir personām, kuras ieguvušas maģistra grādu attiecīgajā vai radniecīgā zinātnes apakšnozarē.

Anotācija

Mežzinātnes doktora studiju programma izstrādāta, pamatojoties uz Latvijas Republikas *Zinātniskās darbības likumu, Augstskolu likumu*, MK 2005. gada 27. decembra noteikumiem Nr. 1001 *Nolikums par promocijas kārtību un kritērijiem* un LLU Senāta lēmumiem: nr. 05-215 *Par LLU doktora studiju programmu standartu* (11.10.2006), nr. 8-201 *Par LLU doktora studiju nolikumu* (11.11.2015) un nr. 6-260 *Par nolikumu Konkursa kārtība uz valsts budžeta finansētām doktora studiju vietām LLU* (10.02.2010).

Doktora studiju pārskats

Apakšnozares:

- Meža ekoloģija un mežkopība;
- Meža darbi un tehnika;
- Meža ekonomika un politika.

Iegūstamais zinātniskais grāds (LZP lēmums Nr. 1-1, 1998. g. 17. februāris):

- Mežzinātņu doktors (Dr.silv.) – apakšnozarēs *Meža ekoloģija un mežkopība* un *Meža ekonomika un politika*;
- Inženierzinātņu doktors (Dr.sc.ing.) – apakšnozarē *Meža darbi un tehnika*.

Kopapjoms. Mežzinātnes doktora studiju programmas kopapjoms ir **120 KP**. Programma sastāv no teorētiskajām studijām (**25 KP**) un zinātniskā darba (**95 KP**).

Teorētisko studiju saturs:

	25 KP
- apakšnozares speciālais kurss (ar promocijas eksāmena nokārtošanu)	8 KP
- pētījumu virziena speciālais kurss (ar promocijas eksāmena nokārtošanu)	7 KP
- profesionālās svešvalodas kurss (ar promocijas eksāmena nokārtošanu)	4 KP
- pētījumu metodoloģija ar kursiem	4 KP

- ~ lietišķās daudzvariāciju metodes vai **2 KP**
- ~ neparametriskās metodes **2 KP**

Doktoranta teorētisko studiju speciālo kursu saturu piedāvā viņa zinātniskais vadītājs, saskaņojot to ar doktorantu. Piedāvājumu akceptē *Mežkopības* katedras (apakšnozarē *Meža ekoloģija un mežkopība*), *Meža izmantošanas* katedras (apakšnozarē *Meža darbi un tehnika*) vai *Kokapstrādes* katedras (apakšnozarē *Meža ekonomika un politika*) akadēmiskā personāla sēde un apstiprina *Meža* fakultātes dome.

- Zinātniskais darbs** sastāv no: **95 KP**
- pētniecības **50 KP**
 - promocijas darba sagatavošanas un noformēšanas **25 KP**
 - pētījumu rezultātu prezentēšanas zinātniskās konferencēs **10 KP**
 - Pētījumu rezultātu publicēšana **10 KP**
- (t.sk. lekciju cikls „Zinātnisko rakstu sagatavošana” 3 KP)

- Studiju programmas izpildes ilgums:**
- valsts budžeta finansētās pilna laika doktora studijas **3 gadi**
 - fizisku un juridisku personu finansētās pilna laika studijas **3 gadi**
 - fizisku un juridisku personu finansētas nepilna laika studijas **4 gadi**

- Studiju ikgadējais apjoms:**
- pilna laika studijās **40 KP**
 - nepilna laika studijās **30 KP**

Pilna laika doktora studiju plāns

Teorētiskie kursi 25 KP	KP	Zinātniskais darbs 95 KP	KP
1. studiju gadā 40 KP			
Profesionālās svešvalodas speciālais kurss (promocijas eksāmens) Dr.paed. Larisa Maļinovska, Dr.paed. Daina Grasmane	4	<i>Pētniecība</i> Pētāmās problēmas studijas Promocijas darba strukturējuma izstrāde	20 12 8
Pētījumu metodoloģija (eksāmens) Dr.habil.biol. Imants Liepa	4	<i>Publikācijas un aprobācija</i> Studiju kurss „Zinātnisko rakstu sagatavošana” (ieskaite). Dr.agr. Zinta Gaile Pētījuma rezultātu prezentēšana zinātniskās konferencēs Pētījuma rezultātu publicēšana	10 3 3 4
Lietišķās daudzvariāciju metodes (ieskaite) Dr.sc.ing. Irina Arhipova, Dr.agr. Līga Paura	2		
<i>vai</i> Neparametriskās metodes (ieskaite) Dr.agr. Līga Paura,	2		

Dr.sc.ing. Irina Arhipova			
2. studiju gadā 40 KP			
Apakšnozares virziena speciālais kurss (promocijas eksāmens)	8	<i>Pētniecība</i> Promocijas darba teorētiskās daļas sagatavošana Eksperimentālais darbs un iegūto rezultātu analīze	26 16 14
		<i>Publikācijas un aprobācija</i> Pētījuma rezultātu prezentēšana zinātniskās konferencēs Pētījuma rezultātu publicēšana	6 3 3
3. studiju gadā 40 KP			
Pētījumu virziena speciālais kurss promocijas eksāmens)	7	<i>Pētniecība</i> Promocijas darba sagatavošana un noformēšana	4 25
		<i>Publikācijas un aprobācija</i> Pētījuma rezultātu prezentēšana zinātniskās konferencēs Pētījuma rezultātu publicēšana	4 2 2

Nepilna laika doktora studiju plāns.

Teorētiskie kursi 25 KP	KP	Zinātniskais darbs 95 KP	KP
1. studiju gadā 30 KP			
Profesionālās svešvalodas speciālais kurss (promocijas eksāmens) Dr.paed. Larisa Maļinovska, Dr.paed. Daina Grasmāne	4	<i>Pētniecība</i> Pētāmās problēmas studijas Promocijas darba strukturējuma izstrāde	17 9 8
Pētījumu metodoloģija (eksāmens) Dr.habil.biol. Imants Liepa	4	<i>Publikācijas un aprobācija</i> Studiju kurss „Zinātnisko rakstu sagatavošana” (ieskaite). Dr.agr. Zinta Gaile Pētījuma rezultātu prezentēšana zinātniskās konferencēs	5 3 2
2. studiju gadā 30 KP			
Apakšnozares virziena	8	<i>Pētniecība</i>	14

spekurss (promocijas eksāmens)		Promocijas darba teorētiskās daļas sagatavošana	6
		Eksperimentālais darbs un iegūto rezultātu analīze	8
		<i>Publikācijas un aprobācija</i>	8
		Pētījuma rezultātu prezentēšana zinātniskās konferencēs	4
		Pētījuma rezultātu publicēšana	4
3. studiju gadā 30 KP			
		<i>Pētniecība</i>	19
		Promocijas darba teorētiskās daļas sagatavošana	9
		Eksperimentālais darbs un iegūto rezultātu analīze	10
		<i>Publikācijas un aprobācija</i>	4
		Pētījuma rezultātu prezentēšana zinātniskās konferencēs	2
		Pētījuma rezultātu publicēšana	2
		<i>Promocijas darba sagatavošana</i>	7
4. studiju gadā 30 KP			
Pētījumu virziena speciālais kurss (promocijas eksāmens)	7	<i>Promocijas darba sagatavošana un noformēšana</i>	18
		<i>Publikācijas un aprobācija</i>	5
		Pētījuma rezultātu prezentēšana zinātniskās konferencēs	2
		Pētījuma rezultātu publicēšana	3

Programmas mērķis un uzdevumi

Doktora studiju **mērķis** ir sagatavot starptautiskam līmenim atbilstošus augstākās kvalifikācijas zinātniekus *Mežzinātnes* nozares apakšnozarēs: *Meža ekoloģija un mežkopība; Meža darbi un tehnoloģijas; Meža ekonomika un politika.*

Doktora studiju **pamatuzdevums** ir nodrošināt studiju mērķa sasniegšanu, tādējādi veicinot zinātnieku paaudžu maiņu *Mežzinātnes* nozarē un LLU Meža fakultātes akadēmiskā personāla sastāvā.

Doktora studijās apgūst jauno zinātnieku:

- prasmi izvirzīt, formulēt, vadīt un patstāvīgi pētīt attiecīgajā zinātnes apakšnozarē aktuālas un nozīmīgas problēmas;
- kompetenci vispārīgajā un konkrētajā izziņas metodoloģijā;
- spēju iekļauties nacionāla un starptautiska līmeņa zinātnisku projektu risināšanā;
- vispusīgas zināšanas izvēlētajā zinātnes apakšnozarē un ar to saistītajā ražošanas nozarē;
- pedagoģiskā darba iemaņas un pieredzi, kas nepieciešamas jaunākajam akadēmiskajam personālam universitātē un zinātniskās sabiedrības iepazīstināšanai ar pētnieciskā darba rezultātiem nacionālajā un starptautiskajā auditorijā;
- promocijas darba izstrādi un iesniegšanu aizstāvēšanai doktora zinātniskā grāda iegūšanai.

Doktora studiju programmas realizācija un novērtēšana

Doktora studijas tiek organizētas atbilstoši *LLU doktora studiju nolikumam* (apstiprināts 10.02.2010 LLU Senāta sēdē, lēmuma Nr. 6-259). Promocijas darba izstrāde pamatojas uz patstāvīgām teorētiskām studijām un eksperimentāli pētniecisko darbu. LLU Meža fakultātes doktora studiju darbu pārrauga LLU Zinātņu prorektors, programmas īstenošanu veic attiecīgā katedra un doktora studiju programmas direktors, studijas koordinē un kontrolē LLU Doktorantūras daļa. Doktora studijas ir organizētas, lai mērķtiecīgi un paātrināti sagatavotu jaunu zinātnieku un akadēmiskā personāla paaudzi. LLU Meža fakultātē doktora studiju programmas var apgūt pilna laika valsts budžeta finansētās, kā arī pilna un nepilna laika fizisku un juridisku personu finansētās studijās. Doktorantam ir tiesības mainīt studiju formu no pilna uz nepilna laika un otrādi, saskaņojot to ar zinātnisko vadītāju, katedras vadītāju, doktora studiju programmas direktoru un LLU Doktorantūras daļu.

LLU doktora studijās uzņem atklāta konkursa kārtībā saskaņā ar LLU uzņemšanas noteikumiem. Tiesības piedalīties konkursā uz doktora studijām *Mežzinātnes* nozarē ir personām, kuras ieguvušas maģistra grādu attiecīgajā vai radniecīgā zinātnes apakšnozarē. Pretendentiem, kuri maģistra grādu ieguvuši kādā citā zinātnes nozarē, attiecīgās doktora studiju programmas direktors un katedra var noteikt iestājek sāmenu izvēlētajā zinātnes nozarē.

Pretendenti tiek uzņemti doktorantūrā ar LLU rektora rīkojumu, pamatojoties uz LLU Zinātnes padomes lēmumu, kurā vienlaicīgi apstiprina doktoranta zinātnisko vadītāju.

Doktora studijas notiek saskaņā ar individuālo darba plānu, kuru doktorants kopā ar zinātnisko vadītāju izstrādā (pēc LLU Zinātnes padomē apstiprinātas formas) divu mēnešu laikā pēc uzņemšanas doktorantūrā. Doktoranta studiju plāns jā saskaņo ar doktora studiju programmas direktoru un jā akceptē attiecīgās katedras akadēmiskajā sēdē. Akceptētu studiju plānu doktorants iesniedz Meža fakultātes domē apstiprināšanai. Apstiprinātu doktora studiju darba plānu doktorants iesniedz LLU Doktorantūras daļā.

Doktoranta darba rezultātus reizi pusgadā vērtē attiecīgās katedras akadēmiskajā sēdē. Doktoranta atskaiti (pēc LLU Zinātnes padomē apstiprinātas formas) un katedras pārskatu par doktoranta studiju plāna izpildes gaitu doktorants iesniedz LLU Doktorantūras daļā. Atestācija turpmākajām doktora studijām notiek katra doktora

studiju gada beigās Meža fakultātes domes sēdē, vērtējot doktoranta iesniegto studiju gada atskaiti un nākošā studiju gada darba plānu (pēc LLU Zinātnes padomē apstiprinātas formas). Doktoranta studiju darba rezultātus divas reizes gadā vērtē konkursa komisija atbilstoši nolikumam *Konkursa kārtība uz valsts budžeta finansētām doktora studiju vietām LLU* (LLU Senāta 10.02.2010 lēmums nr. 6-260).

Studiju laikā doktorants iesaistās katedras un ārpuskatedras zinātniskajās aktivitātēs: sagatavo zinātniskās publikācijas un ar referātiem uzstājas nacionāla vai starptautiska līmeņa zinātniskajās konferencēs, kā arī stažējas citās universitātēs un piedalās starptautiskosursos, saņemot sertifikāta apliecinājumu. Doktorants iesaistās katedras zinātniski pētnieciskajā darbā, vadot vai izpildot starptautiska, nacionāla vai LLU līmeņa projektus. Doktoranta zinātniskās aktivitātes novērtē katedras akadēmiskajā sēdē, kopsummā piešķirot ne vairāk kā 17 KP.

Doktora studiju laikā doktorants nokārto promocijas eksāmenus attiecīgajā Mežzinātnes apakšnozarē, izvēlētajā pētījumu virzienā un svešvalodā (angļu, vācu vai franču). Promocijas eksāmena programmu apakšnozarē izstrādā attiecīgā katedra un apstiprina Meža fakultātes dome. Promocijas eksāmens pētījuma virzienā tiek organizēts kā publiska lekcija pirms promocijas darba iesniegšanas, eksāmena saturs – promocijas darba rezultāti. Promocijas eksāmeni ir atklāti, tos pieņem LLU zinātņu prorektora apstiprināta eksaminācijas komisija trīs zinātņu doktoru sastāvā. Studiju beigās doktorants Doktorantūras daļā iesniedz doktora studiju programmas direktora apstiprinātu studiju laikā iegūto KP apjoma kopsavilkumu.

Promocijas darbam izvirzītās prasības nosaka MK 2005. gada 27. decembra noteikumi Nr. 1001 *Nolikums par promocijas kārtību un kritērijiem*. Pēc promocijas darba uzrakstīšanas to apspriež katedras paplašinātajā sēdē un pēc tajā izteikto aizrādījumu novēršanas promocijas darbu iesniedz LLU *Mežzinātņu un Materiālzinātņu* nozaru promocijas padomē. Turpmākā promocijas gaita nav uzskatāma par doktora studiju sastāvdaļu un tā notiek saskaņā ar minētajiem MK noteikumiem.

Doktora studiju informatīvais, materiāli tehniskais un finansiālais nodrošinājums

LLU studiju potenciāls nodrošina doktora studiju teorētiskā kursa un pedagoģiskā darba iemaņu apgūšanu, promocijas darba izstrādi un aktīvu doktoranta zinātnisko aktivitāšu īstenošanu.

LLU Fundamentālā bibliotēka, Informācijas tehnoloģiju un Meža fakultāšu datoru klases un katedru datori ir brīvi pieejami un bez maksas katram LLU pilna un nepilna laika doktorantam. Doktorantiem pastāv iespēja izmantot starptautiskos katalogus. Vienotais bibliotēku datu tīkls nodrošina informācijas iegūvi internetā un ar starpbibliotēku abonementa starpniecību. Doktorantiem ir pieejami starptautiski citējamo žurnālu raksti par interesējošām tēmām. Vispusīga zinātniskā informācija pieejama Valsts meža pētniecības institūtā *Silava*, Meža pētīšanas stacijā *Kalsnava* un meža apakšnozaru ražošanas struktūrās.

Zinātniskos pētījumus doktoranti galvenokārt veic ZM Valsts meža dienesta virsmežniecību teritorijās, Meža pētīšanas stacijā *Kalsnava*, Valsts meža pētniecības institūtā *Silava*, mežizstrādes un kokapstrādes ražošanas uzņēmumos. Doktorantiem ir iespēja teorētiskā kursa un zinātnisko pētījumu daļu veikt ārzemēs. Ar katru gadu uzlabojas moderno mērinstrumentu, aparātu un iekārtu pašmāju nodrošinājums.

Par valsts budžetu studējošs LLU pilna laika doktorants var saņemt Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteikto stipendiju un studiju kredītu. Fizisko un juridisko personu finansēto LLU doktora studiju maksu nosaka LLU Senāta lēmumi. Konkursa kārtībā iespējams saņemt ESF mērķstipendiju. Papildus finansējums iespējams, iesaistoties apmaksāto starptautisko un LR valsts nozīmes pētījumu izpildē.